1000 София, бул. "Княз Александър Дондуков" № 52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 985

X ЗДОИ-30-13 #5/ 02.04.2025 г.
ЦУ на НАП

Рег. №
ЦУ на НАП

ДО

ОТНОСНО: заявление за предоставяне информация, вх. № ЗДОИ-30-13/20.03.2025 г., по описа на Централно управление на Националната агенция за приходите (ЦУ на НАП)

Във връзка с Ваше искане за предоставяне на информация по реда на ***Закона за достъп до обществена информация*** (ЗДОИ), отправено до Националния статистически институт (НСИ) чрез Платформата за достъп до обществена информация (ПДОИ), създадена и поддържана от Администрацията на Министерския съвет, и препратено по компетентност към НАП, заведено с вх. № ЗДОИ-30-13/20.03.2025 г. по описа на ЦУ на НАП, представям на вниманието Ви следното:

Предвид посочената цел за използване на търсената информация – изготвяне на дисертация, в рамките на която се изследват въпроси, свързани с данъчното облагане и счетоводното отчитане на криптовалутите в България – по същество отправеното заявление се идентифицира като такова за повторно използване на информация от обществения сектор по смисъла на чл. 2а, ал. 1 от ЗДОИ. Със същото за целите на научното изследване се търси следната информация:

„1. Брой на данъчно задължените лица (физически и юридически), декларирали приходи от сделки с криптовалути за последните два отчетни периода (ако е възможно).

2. Брой на извършените данъчни проверки и ревизии, свързани с криптовалути, и основните констатации от тях.

3. Съществуват ли официални насоки или указания от НАП относно данъчното третиране на криптовалутите и ако да, бихте ли могли да ги предоставите?“.

След преценка на отправеното искане и съгласно разпоредбите на чл. 41а и сл. от ЗДОИ, представям на вниманието Ви следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 3а, ал. 1 от ЗДОИ този закон се прилага за повторно използване на информация от обществения сектор, която се създава или съхранява от съответните организации от обществения сектор. За организациите ЗДОИ регламентира задължение да предоставят информация, по отношение на която са налице две кумулативни предпоставки – информацията да е създадена или съхранявана в кръга на тяхната компетентност и същата да е налична (вече създадена), а не по повод на конкретното искане да бъде създавана и/или систематизирана и обобщавана. Гарантираното право на получаване на информация се ограничава до съществуващите данни във вида, в който се съдържат. Съгласно чл. 41а, ал. 2 от ЗДОИ организациите от обществения сектор не са длъжни да предоставят информация за повторно използване, когато това изисква нейното създаване или адаптиране или когато е свързано с предоставяне на части от документи или други материали, което изисква непропорционално много усилия, излизащи извън рамките на обичайната операция.

С оглед горното, в отговор на поставените въпроси, Ви уведомявам:

По въпроса по т. 1:

По отношение на физическите лица НАП не разполага с информация за предходни периоди (2023 г. включително), тъй като в утвърдения образец на годишната данъчна декларация (ГДД) по чл. 50 от ***Закона за данъците върху доходите на физическите лица*** (ЗДДФЛ) доходите от продажба или замяна на виртуални валути не се посочват от данъчно задължените лица на отделен ред, а полученият доход може да бъде и част от друга дейност.

В утвърдения образец на ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ за данъчен период 2024 г. е предвидено отделно поле за декларирането на доходите от продажба или замяна на виртуални валути. Обобщената информация за данъчен период 2024 г. за броя на данъчно

задължените лица и съответно доходите, може да бъде предоставена след изтичането на срока за подаване на декларацията по чл. 50 от ЗДДФЛ, т.е. след 30 април 2025 г. и след преценка относно конфиденциалността на информацията.

По отношение на юридическите лица и едноличните търговци, в утвърдените образци на ГДД по чл. 92 от ***Закона за корпоративното подоходно облагане*** и ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ, Приложение № 2, данъчно задължените лица декларират основната си дейност по Класификация на икономическите дейности. В класификацията на икономическите дейности няма предвиден отделен код за сделки с криптовалути и по тази причина не е налице законово задължение за НАП и съответно възможност за предоставяне на исканата информация.

По въпроса по т. 2:

В ***Данъчно-осигурителния процесуален кодекс*** са регламентирани производствата, чрез които органите на НАП осъществяват данъчно-осигурителен контрол, а именно – проверки и ревизии. Проверката представлява съвкупност от действия на органа по приходи, насочени към установяване на определени факти и обстоятелства, които са от значение за задълженията за данъци и/или задължителни осигурителни вноски на проверяваното лице. С проверка не могат да се установяват задължения за данъци и/или задължителни осигурителни вноски на проверяваното лице. Установяването на задължения става чрез извършването на ревизия с издаване на ревизионен акт.

В информационните масиви на НАП се съдържат данни за текущи и приключили проверки и ревизии на данъчно задължените физически и юридически лица, но не е налице нормативно задължение за поддържане и извличане на информация по критерий: брой на извършените проверки и ревизии, свързани с криптовалути. Системата позволява извличане на справка по вид данъчен закон или задължение, но дали определените задължения са свързани със сделки с криптовалути не може да се определи, без да се прегледа детайлно конкретното контролно производство, което на практика, предвид значителния брой производства (напр. през 2024 г. органите на НАП са извършили над 7 500 ревизии и над 221 500 проверки), изисква непропорционално много усилия, излизащи извън рамките на обичайната операция. Предвид посоченото и на основание чл. 41а, ал. 2 от ЗДОИ не е налице законово задължение и възможност за предоставяне на исканата информация.

По въпроса по т. 3:

В практиката си до момента НАП се е произнасяла с писма, съдържащи отговори на конкретно поставени въпроси, свързани с данъчното третиране на приходите от сделки с криптовалута, които се предоставят като приложение към настоящия отговор – файл: „Криптовалути - отговори.rar“.

В допълнение Ви информирам, че според разпоредбата на чл. 33, ал. 3 от ЗДДФЛ, в редакцията на закона, действаща от 01.01.2024 г., облагаемият доход от продажба или замяна на акции, дялове, компенсаторни инструменти, инвестиционни бонове и други финансови активи, включително виртуални валути, както и от търговия с чуждестранна валута се определя, като сумата от реализираните през годината печалби, определени за всяка конкретна сделка, намалена със сумата от реализираните през годината загуби, определени за всяка конкретна сделка, се намалява с 10 на сто разходи.

Настоящият отговор, както и информацията по третия въпрос – приложен файл: „Криптовалути - отговори.rar“, се изпращат на посочения от заявителя електронен адрес.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ:

/РУМЕН СПЕЦОВ/

Документът е електронно създаден и подписан, като данни за електронния подпис на издателя се визуализират в горния десен ъгъл на началната страница, съгласно действащите нормативни изисквания.

*Национална агенция за приходите обработва и защитава личните Ви данни, съобразно изискванията на **Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД)** и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г.*

*Повече подробности за ангажиментите на Националната агенция за приходите, в качеството ѝ на администратор на лични данни, можете да намерите в **„Политика по защита на личните данни в Националната агенция за приходите“**, публикувана на интернет адрес: **www.nra.bg** или да се свържете с нас на имейл адреса на Информационния център на НАП: **infocenter@nra.bg** и телефон: 0700 18 700.*